

2009D42728

23 235

Thuiszorg

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld ... 2009

In de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport bestond er bij enkele fracties behoefte een aantal vragen en opmerkingen voor te leggen aan de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over de brief van 11 juni 2009 inzake het Rapport van de Inspectie voor de Gezondheidszorg over de kwaliteit van zorg door niet-jaardocumentplichtige thuiszorgorganisaties (23 235, nr. 89).

De op 11 september 2009 toegezonden vragen en opmerkingen zijn met de door de staatssecretaris bij brief van 2009 toegezonden antwoorden hieronder afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Smeets

Adjunct-griffier van de commissie,
Sjerp

- I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties
- II. Reactie van de staatssecretaris

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties**Vragen en opmerkingen van de CDA-fractie**

De leden van de CDA-fractie hebben met verontrusting kennisgenomen van de brief en het rapport van de Inspectie voor de Gezondheidszorg. Met de staatssecretaris zijn deze leden overtuigd van de noodzaak tot zorgvuldige kwaliteitsborging van niet-jaardocumentplichtige thuiszorgorganisaties. Zij hebben naar aanleiding van de brief nog de volgende vragen en opmerkingen. Wat is de huidige stand van zaken is met betrekking tot het onderwerp, aangezien de brief dateert van 11 juni 2009? Genoemde leden zijn geschrokken van de kwalificatie «verontrustend» en vooral van de onduidelijkheid rondom de deskundigheid van de medewerkers. Zorgvragers moeten er toch vanuit kunnen gaan dat ze een deskundige medewerker aan het bed krijgen? Hoe verhoudt zich dit tot de wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (BIG) voor de verpleegkundigen in de thuiszorg?

De Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) signaleerde dat het Kwaliteitskader Verantwoorde Zorg vaak niet bekend was. Hoe kan dit en hoe gaat de staatssecretaris dit bevorderen? Wanneer kan de Kamer de resultaten van het follow-upbezoek verwachten?

Deze leden zien evenals de staatssecretaris geen toegevoegde waarde in het instellen van een centraal vergunningenstelsel. Er zijn nu al sancties mogelijk voor instellingen zonder WTZi-toelating vanuit de Kwaliteitswet Zorginstellingen in de zin van aanwijzing of sluiting. In hoeverre verschilt dit proces van sancties met instellingen die wel een WTZi-toelating hebben en hoe waardeert u deze verschillen?

De leden van de CDA-fractie vragen wat de stand van zaken is met betrekking tot de aanpak van nieuwe toetreders op de thuiszorgmarkt en de rol van de Inspectie voor de Gezondheidszorg hierin. Is in het overleg met de betrokken partijen ook het zorgkantoor betrokken en de rol die zij kunnen spelen bij het toetredingsproces?

Met de staatssecretaris zijn genoemde leden blij met het ontwikkelen van het keurmerk voor bemiddelingsbureaus. Zij vragen wel in hoeverre dit keurmerk nu echt een keurmerk voor de hele sector wordt. Hoe gaat het straks met instellingen die niet aangesloten zijn bij een platform of brancheorganisatie? Ziet de staatssecretaris verder met deze leden het gevaar van extra administratieve lasten die voor kleine thuiszorgaanbieders onevenredig zwaar op de organisatie drukken? Hoe ziet/beoordeelt de staatssecretaris hierin de verhouding tussen goede kwaliteitsborging enerzijds en de mogelijkheid voor het toetreden van kleinschalige thuiszorgorganisaties anderzijds?

Genoemde leden zijn blij met het voorstel van de staatssecretaris om te komen tot een registratie van niet-jaardocumentplichtige thuiszorgorganisaties. Zijn er geen mogelijkheden om vooruitlopend op het van kracht worden van de wet Cliëntenrechten Zorg (WCZ) al tot registratieplicht te komen?

In de brief staat dat wordt overwogen om alle bemiddelingsbureaus onder de Kwaliteitswet Zorginstellingen te laten vallen en dat hierover overleg is met de Inspectie voor de Gezondheidszorg. Wat is de stand van zaken hieromtrent en wat zijn de overwegingen van de staatssecretaris hierbij?

Vragen en opmerkingen van de PvdA-fractie

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief van de staatssecretaris inzake haar reactie op het onderzoek door de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) naar de kwaliteit van zorg door niet-jaardocumentplichtige thuiszorgorganisaties. Genoemde leden vinden de uitkomsten van het onderzoek van de IGZ zorgwekkend en menen dat alles op alles gezet moet worden om risico's voor onverantwoorde zorg te voorkomen. Deze leden zijn verheugd te zien dat de staatssecretaris voortvarend met de adviezen van de Inspectie voor de Gezondheidszorg aan de slag gaat. Zij zijn met de staatssecretaris van mening dat voor deze kwetsbare groep cliënten goede bescherming gewenst is. Naar aanleiding van de brief hebben zij echter nog enkele vragen over de voorstellen van de staatssecretaris.

De leden van de PvdA-fractie vragen in hoeveel gevallen van de in totaal dertig bezochte organisaties er sprake is van een follow-up bezoek. Op welke wijze zijn familieleden/mantelzorgers geïnformeerd over de hoge mate van risico op onverantwoorde zorg bij deze organisaties.

De leden van de PvdA-fractie zijn verheugd te zien dat startende thuisorganisaties getoetst zullen worden op de aanwezigheid van randvoorwaarden om verantwoorde zorg te kunnen leveren. Deelt de staatssecretaris de mening dat indien blijkt dat startende thuisorganisaties na invulling van een vragenlijst niet capabel zijn om verantwoorde zorg te bieden er sowieso niet de mogelijkheid aan hen geboden moet worden om tot het aanbieden van zorg over te gaan? Uit de brief van de staatssecretaris blijkt dat organisaties die op één of meerdere thema's een hoog en/of zeer hoog risico scoren in het eerste half jaar door de Inspectie voor de Gezondheidszorg zullen worden bezocht. De leden van de PvdA-fractie menen dat dit al een brug te ver is. Genoemde leden horen graag of in een eerder stadium al ingegrepen kan worden, zodat er überhaupt geen onverantwoorde zorg aangeboden kan worden. Voorts vragen zij of informatie beschikbaar is over de juridische, financiële en personele consequenties voor de Inspectie voor de Gezondheidszorg als invoering van deze toetsingvorm doorgaat.

In eerdere debatten en inbrengen hebben deze leden aangeven voorstander te zijn van een keurmerk voor commerciële aanbieders van pgb-zorg. Middels de motie Wolbert¹ is gevraagd of een keurmerk ontwikkeld zou kunnen worden. In hoeverre is het keurmerk voor individuele zorgprofessionals ook inzetbaar voor commerciële zogaanbieders van pgb-zorg?

Genoemde leden zijn van mening dat niet gewacht kan worden op een wettelijke basis van registratie maar dat in de tussentijd de mogelijkheid tot registratie geschapen moet worden. Is de mogelijkheid tot registratie ondertussen ontwikkeld en zo nee, waarom is dit niet het geval?

Tot slot vragen deze leden of overleg heeft plaatsgevonden met de Inspectie voor de Gezondheidszorg over de overweging om bemiddelingbureaus wel/niet onder de Kwaliteitswet Zorginstellingen te laten vallen? Zij vernemen graag wat de uitkomsten van dit overleg zijn.

Vragen en opmerkingen van de SP-fractie

De leden van de SP-fractie hebben met kritische belangstelling kennisgenomen van de reactie van de staatssecretaris op het uitermate kritische rapport van de Inspectie voor de Gezondheidszorg over «nieuwe» toetreders op de thuiszorgmarkt. Naar aanleiding van de brief hebben zij echter nog enkele vragen en opmerkingen.

Is de steekproef van de Inspectie voor de Gezondheidszorg onder de 26 bezochte organisaties representatief is of is de staatssecretaris van mening dat het hier gaat om incidenten? Genoemde leden stellen vast dat de woorden over de ernstige situatie van de staatssecretaris erg laat

¹ Kamerstukken II 2008–2009, 30 597, nr. 54.

komen, deze leden hebben meerdere malen vragen gesteld over de gevolgen van de vrije toetreding in de thuiszorg. Genoemde leden vragen of de conclusie een verrassing is voor de staatssecretaris. Ook stellen zij vast dat de staatssecretaris in antwoord op Kamervragen over bijvoorbeeld Stichting Homecare¹, geen urgentie voelt waarvan zij in de brief wel aangeeft die te zien. Deze leden verzoeken de staatssecretaris hierop in te gaan.

Het is de leden van de SP-fractie een doorn in het oog dat door de voortschrijdende marktwerking de kwaliteit van zorg voor mensen ernstig is verwaarloosd. De zelfregulering op dit punt is mislukt, zo viel ook op te maken uit het rapport van de Algemene Rekenkamer over de Kwaliteitswet in de zorg. Los van het ernstige feit dat de zorg die geleverd wordt door de niet-jaardocumentplichtige thuiszorgaanbieders ver onder de maat is, is een groot bezwaar dat er geen zicht is op de rechtmatige besteding van zorgmiddelen. Hoe gaat de staatssecretaris er voor zorgen dat er beter verantwoord wordt waar premiegelden aan besteed worden? Genoemde leden constateren met de staatssecretaris dat er meer aanbieders zijn gekomen, maar dat de bejubelde keuzevrijheid ook geleid heeft tot grote risico's om terecht te komen bij bureaus met frauduleuze intenties en amateuristische zorgverleners. Het is nodig dat de juiste maatregelen getroffen worden om goede zorg te garanderen voor met name de kwetsbare groep oudere patiënten, die thuiszorg nodig heeft. De leden van de SP-fractie zouden graag zien dat de staatssecretaris eens op een rij zet wat het probleem is van een vergunningenstelsel. Zoals bekend zijn deze leden hier een warm voorstander van. Want hierbij is er sprake van een toets vooraf en niet de, vaak, te late inspectie achteraf. Uiteraard houden genoemde leden daarbij ook vast aan de nodige inspectie na de vergunning verlening, zoals ook bedoeld in de motie Leijten². Zij zijn erg benieuwd hoe de uitvoering van de motie verloopt en verzoekt de staatssecretaris de Kamer daarover te blijven informeren. De leden van de SP-fractie zouden graag meer inzicht willen hebben in de mogelijkheden van de staatssecretaris, dan wel van toezichthouders, om erkenningen die zijn afgegeven onder de Wet toelating zorginstellingen (WTZi) in te trekken. Erkenningen kunnen ook foutief of onder valse informatie worden afgegeven. Zij wijzen hierbij op de erkenning van Winnersway waarbij op papier de bestuurlijke vormen en de financiële administratie op orde was, terwijl binnen drie maanden bleek dat de realiteit verre van vergelijkbaar was.

Genoemde leden zijn van mening dat een registratieplicht een vorm van zelfregulering is. Zij vragen wanneer voor de staatssecretaris de grens van zelfregulering wordt bereikt?

Voorts vragen zij verheldering aan de staatssecretaris over de inhoud van de WCZ. Meerdere malen wordt verwezen naar deze wet, terwijl die de Kamer nog niet heeft bereikt. Kan de staatssecretaris explicieter beschrijven welke oplossingen daar in staan om de problemen met de niet-geregistreerde thuiszorgorganisaties op te lossen?

Kan de staatssecretaris duidelijker zijn over de genoemde verkenningen in de reactie. Wanneer zijn die af en krijgt de Kamer deze uitkomsten ook te zien? Dit geldt alsmede voor het overleg dat de staatssecretaris zegt te hebben met allerlei brancheorganisaties.

De leden van de SP-fractie stellen vast dat er kosten, winsten en dergelijke van onderaanbesteding moeten worden opgenomen in het Jaardocument Maatschappelijke Verantwoording (2008). Genoemde leden verzoeken de staatssecretaris een overzicht te maken van de gegevens en de Kamer te informeren. Zij zouden graag zien dat het onderaannemerschap tot het verleden wordt gemaakt vanwege het slechte toezicht op onduidelijke constructies van de zorgverlening?

¹ Aangangsel Handelingen II, vergaderjaar 2008–2009, nr. 3765.

² Kamerstukken II 2008–2009, 31 913, nr. 2.

II. Reactie van de staatssecretaris